

Yhdistyksen hallituksen puheenjohtajat viimeisten 25 vuoden ajalta osallistuivat Tietojohtaminen ry:n 75-vuotisjuhlaa lauantai-iltaan Ritarihuoneella syyskuussa 2022: (oikealta) Reija Helenius, Marjukka Nyberg, Marjut Kokko, Silja Kärpäniemi (Rekoma), Pirkko Taskinen ja Pirjo Kainu. Kuva: Susanna Mikander.

Luotettavan tiedon tarve säilyy vaikka maailma muuttuu – Tietojohtaminen ry:n toiminta ja toimijat 1997–2022

TEKSTI: HELENA BERG JA PIRJO KAINU

Viimeisten 25 vuoden aikana (1997–2022) tiedon maailma on muuttunut. Tiedon saatavuuden ongelma ratkaistiin laajalle yleisölle Google-haulla, mutta uusia haasteita ovat valetieto, tietotulva, informaatiovaikuttaminen, faktan ja fiktion sekoittaminen tavalla, josta emme voineet kuvitella vuonna 1997.

Ammattilaisten näkökulmasta voi sanoa, että monet samat asiat ovat olleet relevantteja läpi vuosien ja vuosikymmenten, esimerkiksi tiedon luotettavuus ja tiedon eettinen käyttö. Tiedon analyysimenetelmät, parhaat tietolähteet ja työvälineet ovat myös aina ajankohtainen teema. Menneinä vuosikymmeninä käytetyt käsitteet ovat muuttuneet, mutta asiat pysyvät.

Ketterä edelläkävijä

Katsaus menneistä vuosikymmenistä osoittaa, että Tietojohtaminen ry on ollut usein aikaansa edellä. Yhdistys puhui esimerkiksi valetiedosta ja väärästä vaikuttamisesta tiedolla jo vuonna 2003 – kymmenen vuotta myöhemmin aihe nousi laajemmaksi ilmiöksi ympäri maailman.

Yhdistys nosti keskusteluun tiedon luotettavuuden ja eettisen käytön jo vuonna 2003. Tietopäivien teemana oli tuolloin ”Tiedon monet kasvot”. Tapahtuman pääpuhujaksi lennätettiin legendaarinen ulkomaantoimittajan Erkki Toivanen Lontoosta. Hän kuvasi uutistiedon luotettavuutta ja paljasti monta valeuutista. Tietopäivien kuulijat saivat vankat eväät medialukutaitoon ja totuuden arviointiin.

Toinen hyvä esimerkki edelläkävijyydestä on vuodelta 1997, jolloin yhdistys järjesti seminaarin tietoturvallisuudesta. Esillä oli käsite disinformaatio. Asia oli niin uutta, että MTV:n uutiset haastatteli aiheesta silloista yhdistyksen puheenjohtajaa Pirjo Kainua.

Tärkeä tehtävä jatkuu

Tietojohtaminen ry nimensä mukaisesti tähtää luotettavan tiedon käyttöön erityisesti päätöksenteossa yhteiskunnan kaikilla eri osa-alueilla. Tiedon käytölle ja käytettävyydelle halutaan luoda edellytyksiä, luotettavalla sisällöntuotannolla, hyvillä järjestelmillä ja tiedonhallinnalla.

Tietojohtaminen ry:n nimi on muuttunut seuraavasti:

- Tietojohtaminen ry 2016–
- Tietoasiantuntijat ry 2005–2015
- Tietopalveluseura ry 1981–2003
- Suomen Kirjallisuuspalvelun Seura 1947–1980

Ihmiset ja monipuolinen toiminta – niistä kertoo joulukuussa 2022 ilmestyvä historiikkikatsaus, joka kattaa vuodet 1997–2022.

Yhdistyksen ensimmäinen historiikkikatsaus, ”Lähdeluettelosta tietoverkkoihin. Tietopalveluseura 50 vuotta”, kattaa vuodet 1947–1997. ■